

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Pri[m]a est excellentia special[is] vocatio[n]is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

De scō Paulo Fo. CLXXVIII

at in p̄bis/vicit in penis/vicit in p̄fessioe/
vicit in tribulatioe/vicit exultus/vicit sū/
merfus/vicit viuus/vicit mortuus. Hec
Aug. Recte in quā dicitur est vincens. Re
cre de eo dicitur qm̄ exiuit vincens vt vin
ceret. Hanc in quā p̄ merito victorie obti
ner in celis coronā gl̄ie Jac. j. Bt̄is vir q̄
suffert tentationē: qm̄ cū p̄batus fuerit: ac
cipiet coronā vite quā repro misit de^o dili
gentibz se. et Ap. ij. Qui vicerit dabo ei
sedere mecū in throno meo rē. Hunc q̄ tā
gl̄iosum martyre tota animi deuotione ve
neremur: hunc in patronū z aduocatū no
strū apud deū assumam^{us}: q̄tinus ei^{us} meri
tis illā a dño grām assequimur: quā p̄ spūa
les nequas victoriā: z radē in celis p̄petu
am gl̄ie coronā obtinere mereamur: Amē.

De beato Paulo apostolo
lo Sermo.

Uis electiois

est mihi iste Act. ix. Couersio
eti pauli facta est eodē anno q̄
chris passus ē z stephan^{us} lapidat^{us}: anno n̄
naturali s̄z emergenti. Nam dñs. viij. kal.
ap̄lis passus ē: z stephanus eodē anno ter
tia die augusti lapidat^{us}. paul^{us} p̄o. viij. kal.
februarij p̄uersus. Celebrat aut^{em} ei^{us} conuer
sio ab ecclia p̄ tres rōes. Prima ē ratio
exēplationis. vt vitz p̄ hoc exemplū nemo
desperet de venia cū chris suo p̄secutori tā
rā grām dederit. ps. Cor contritū z humi
liatū de^o nō despi. Ber. Haio: est dei pie
tas q̄ quis iniquas. Secūda est rō p̄ sola
tionis. Nā sic ecclia magnā tristitiā z an
gustā sustinuerat in ei^{us} p̄secutione: ita ma
gnū gaudiū recepit in ei^{us} p̄uersioe q̄ fact^{us}
est lumen toti ecclie. Hester. v. Noua lux
otri visa est: gaudiū: honor z tripudiū ap̄
oēs. Tertia est rō gr̄a actionis. vt vitz
gr̄as agam^{us} deo de tā mirabili p̄uersione
et q̄ car^{us} fruct^{us} tanta vtilitas puenit ecclie
sic. q̄ de seuisimo p̄secutore subito fact^{us} ē
fidelissim^{us} p̄dicator: de vase p̄ditiois subi
to fact^{us} est vas electionis. i. vas a deo spe
cialit^{er} electū vt gr̄a z sapia dei impleret p̄
quandā excellentiā. Pro cui^{us} euidenti de
claratione p̄siderande sunt tres p̄ncipales

excellētie siue p̄minētie q̄ fuerunt in eo.
Prima est excellentia special^{is} vocatiois:
Secūda ē excellentia spirital^{is} illuminatiois
Tertia ē excellentia p̄ualis p̄fectionis:
Prima igit^{ur} est excellentia special^{is}
vocationis q̄ facta est in p̄uersione
sua. Excellit aut^{em} vocatio beati pau
li vocationem alioz ap̄loz p̄cipue tripl^{is}.
Primo q̄z p̄re ceteris mirabil^{is}.
Secūdo q̄z p̄ ceteris honorabil^{is}.
Tertio q̄z p̄ ceteris laudabil^{is}.

Primo q̄z p̄re ceteris vo
cationibz alioz. i. ap̄loz est mirabil^{is}. Fuit
em̄ hec pauli vocatio multū mirabilis tri
pliciter. Primo ex parte p̄ncipiū effectiū
i. ipsū chris q̄ tibi oñdit suā mirabilē porē
riam. vñ dicit ei. Durum est tibi z stimu
lū calcitrare. subito em̄ eū imutauit. Ido
statim dicit paulus Dñe qd me vis facere
Vide quantā obedientie p̄mptitudinē tā
ostendit. Aug. sup illo ybo Vocatus agn^{us}
a lupis facit agnos de lupis Jam parat se
ad obediendū q̄ pus seniebat ad p̄sequen
dum. Itē oñdit tibi suā mirabilē sapiam i
hoc q̄ eū a tumore supbie deiecit oñdēdo
in signa humilitat^{is} nō sublimia mactat^{us}
Ego inqt sum iesus nazarenus zc. Glosa.
Non dei aut dei filiū se vocat: s̄z humilita
tis inqt mee suscipe ifirma et superbie tue
squamas deponē. Itē tibi oñdit suā mira
bilem clementiā in hoc. q̄ euz existentē in
voluntate z actu p̄sequēdi sic vocauit Ha
bebat em̄ p̄uauū affectū. q̄z vt dicit Act. ix.
Erat spirans minaz zc. Habebat p̄uersū
conatum: quia accessit ad p̄ncipem sacer
dotum zc. quasi se ingerens. Habebat p̄
nitiosum actum. quia ibat vt victos p̄er
duceret hierusalem z ideo iter eius pesti
mū erat z tamen p̄sum diuina misericord
dia conuertit Similiter s̄z non sic mirabil
liter ostendit p̄ssimus ipe dominus ad re
uocandos z conuertēdos peccatores mul
tipliciter suam potentiam per culus confi
derationem inducantur ad timorē. Eccl.
j. Unus est altissimus creator omnū oī
potens rex et metuendus nimis. Mart. b.
z. Eum timete qui potest z animā et cor
pus perdere in gehennam. Timor autē
iste retrahit a pctō z vocat ad bonū op^{us} i
pellēdo. Eccl. j. Timor dñi expel. pec. Et

XX 2

Sermo de scto

Eccl. xv. Qui timer deū faciet bona. Itē
ōndit suā sapiam p cur^o p̄sideratiōem idu
gnat p̄cōres ad p̄fusiōem z pudorē. quia
sapia dei oia cōtemplat/ etiā intima cordis
H. h. iij. Dia nuda sunt z apra ocul^o et^o.
Ideo dicit qdā. Cū qd turpe fac^o q me spei
ctate ruberes. Cū spectare deo nō magis
ipse rubes. Hmōi aut pudor seu confusio
reuoat etiā a p̄cō: z ad bonū incitat. Qu
dicit Amb. j. de officijs. q p̄cūdia tacit p̄
ma tempantie fundamēta: in q̄ rū. s. icurrit
horrore turpitudis. Et Boe. in fine li. de
consol. Aduersarij vicia: colite virtutes.
Magna vob est indicata necessitas pbita
tis si dissimulare nō vultis: qm̄ cūcta agit
an̄ oculos iudic^o cūcta cernit. Itē dicit
suā mirabilem clemētiā: p̄ cur^o p̄sideratiōem
inducant p̄cōres ad dei charitatē z amo
rē. Ps. Gustate z videte qm̄ suauis ē dñs
Amor em̄ dei reuoat a malo z istigat ad
bonū. Ps. Qui diligis dñm odite malū.
Et Grego. Amor dei nunq̄ est ociosus.
opat em̄ magis est rē. **S**ecūdo fuit mira
bilis vocatiō Pauli ex p̄re medi^o dispositi
riui. s. luc^o celest^o. Ceteros q̄dez aplos se
lo verbo vocauit di. Venite post me facia
vos fieri piscatores hoim^o Mat. iij. Et p̄
anteq̄ miracula fecisset. Paulū p̄o voca
uit p̄bo z mirabili signo. s. circūfusiōe lu
minis. Ipa aut lux circūfulgēs subita fu
it: imēsa: z celica. Nā subito circūfulsit eū
id est circūquaq̄ fūllit lux d celo. Lux in
quā celica: vt carnalē ex^o intelligētiā in spi
ritualē cōmutari designaret. Conformit
aut triplex lux. i. triplex cognitio disponit
p̄cōrem ad p̄fectionē. viz Cognitio in
stimabil^o felicitat^o: q̄ p̄ p̄ctm̄ amittit. Cog
nitio supamabilis maiestatis: q̄ per p̄ctm̄
ostendit. Et cognitio miserabilis penali
tatis: q̄ p̄ctm̄ incurrit. Bern. Cōsidera
re debet p̄cōr qd̄ amisit: qd̄ celū. qd̄ offen
dit: qz deū. qd̄ incurrit: qz infernū. **T**er
tio fuit mirabilis ex p̄re subiecti recepti
sej ip̄si^o pauli. In eo em̄ tria exten^o mira
biliter facta sunt. s. prostratio: excecatio: z
triduanā ieiunij cōtinuatio. **P**rimo q̄ fu
it p̄stratus vt erigeret q̄ntū ad dep̄fluz af
fectū. Aug^o. Elus est sciens z fact^o est
credens. elus est lupus z fact^o est agnus
Elus est p̄secutor et fact^o est predicator.
Elus est fil^o p̄ditōis: et factus est vas

electionis. Hec ille. **S**ecūdo fuit excec
at vt illustraret q̄ntum ad tenebrosūm in
lectum. **T**ertio fuit in carne maceratus
vt disponeret ad bone opatiōis effectum
Optime em̄ deinceps totus corp^o eius ad
oē bonū op^o dispositum est. Nam ab iudic
dare et elurire sciebat et oia aduersa libe
ter sufferere. Vel dicam^o q̄ ista tria fidi
cta fuerūt in Paulo contra tria que fuerūt
in p̄mo parēte qm̄ peccauit. In ipso em̄ fu
it cōtra deū erectio. Et ecōtra in paulo ad
terrā p̄stratio. In ipso oculo ap̄rio. z ecō
tra in paulo oculo excecatio. In ipso fu
it manducatio cibi vetiti. et ecōtra in paulo
abstinentia cibi liciti. Sic aut z tria reuoc
runt in reuocatione et conuersiōe p̄cōis.
Primū est p̄stratio mēral^o hūilitatiōis. p̄
De. v. Humiliamini sub potēti manu dei
Secūdu est excecatio causal^o cōsiderati
ōis: illius. s. cōsideratiōis aut vitiōis
que fuit causa vt occasio peccati. quia sicut
dicit Hier. ij. Accedit mors p̄ fenestras
nostras. i. per sensus nostros. ideo claudē
di sunt z sollicitate custodiendi. Deuter. ij.
Custodi tēctipm̄. s. p̄ sollicitate custodiā
sensū tuoz z p̄ fugā aliaz occasiōnū q̄p̄
p̄ctm̄ intrat in aiaz. Ideo sequit̄ ibidem
et aiam tuā sollicitate serua. Tertiu est mo
tificatio carnalis affectiōis. quia sicut dicit
Paulus Rom. vij. Si fm̄ carnē viciō
ritis/mortem. si autē spū facta carnis mo
tificaueritis/viuetis.

Secūdo excellit pauli vo
catio ceteras vocatiōes apostolorū: qz p̄re
ceret^o fuit honorabilis. Alios q̄ppe voca
uit dñs. mortalis adhuc existēs in mūdo
Sed Paulū vocauit iam glorificatus z re
gnans in celo. In quo designat q̄ ad hoc
vocabat vt esset hō totus deicus seu deiformis. Et
circa hoc cōtra nosipos cōsiderare debet
mus illud qd̄ dicit Greg. Quāta miracū
vidimus: q̄ntis aspiratib^o deterrēmur: et
adhuc seq̄ eū vocantē contēnim^o. In celo
tam seder qui de conuersione nos admo
net. Hec ille.

Tertio p̄re ceteris est lau
dabilis Nullū em̄ alioz sic laudant^o i vo
catiōe sua vīs que admodū beatū Paulū

lū cōmendauit: dī. Act. ix. ad ananīā. **V**as electionis ē mibi iste: vt portet nomē me/ um coram gentibz & regibz & filijs isrl. **Q**uāta laus sp̄ngularis pauli cōmendatio ab ip̄o diuine veritatis ore plata. **V**as i/ quiselectionis. i. vas sp̄aliter electū vt sa pientie & gr̄e plenitudine repleat. **T**ria q̄p pe faciunt vas aprū. i. hominē idoneū ad suscipiendū liquorē gratie. **P**rimū si sit vacuū. s. ab extraneis affectionibz. **U**na va/ sa vacua repleuit heliseus. iij. Regū. iij. **H**oc mō erat paulus vas vacuū. qm̄ ipse dicit Phil. iij. **D**ia arbitratus sum vt ster cora vt ch̄m lucrificā. **S**c̄dm si sit in/ tegrum & sanū p̄ fidem. s. & charitatē. **I**a. i. **E**t sitis p̄fecti. s. in fide: & integri in dei amore in nullo deficientes. **T**alis erat pau/ lus q̄ dicebat Phil. iij. **I**nueniar in illo nō h̄is meā iusticiam sed illā q̄ ex fide est. **T**ertium est si sit rectū & patulū. s. p̄ desi/ derium & rectā intentionē. **P**s. Regz cor/ de leticia. i. gratia q̄ est cā sp̄ualis leticie. & h̄. **D**ach. j. **A**daperiat dñs cor v̄m. **H**u/ iusmodi erat Paulus q̄ dicebat Phil. iij. **Q**ue q̄dā retro sunt obliuiscens ad ea q̄ priora sunt meip̄m extendo. **U**n̄i parat q̄ paulus fuit vas aprissimū ad susceptionē gratie. **I**deo bñ dicit vas electionis. **S**z querit quō portauit nomē christi: qm̄ sub/ iungit dñs: vt portet nomen meū. **R**e/ sponsio. **P**ortauit in corde p̄ fidem et since ram dilectionē. **I**deo Act. xv. dicit. **E**go non solum alligari sed & mori paratus suz in hierl̄m p̄pter nomen domini iesu. **U**nde ibi. **I**tem portauit in ore per assiduam p̄dicationē. **U**n̄i Act. ix. **C**ontinuo ingres sus in synagogas p̄dicabat iesum qm̄ hic ē filius dei. **S**upebant aut̄ omnes qui euz audiebant. **U**nde ibi. **I**tem portauit in manibus p̄ continuam operationē. **U**n̄i di/ cebat Col. iij. **O**mne q̄d cūqz facis in ver bo aut in opere: in nomine dñi n̄ri iesu chri sti facite. **I**llud itaqz nomen summe vene/ rabile q̄d est iesus mirabiliter dilexit & ve nerabat. **U**n̄i ip̄m in suis ep̄stolis quingē tis vicibz nominauit: ac etiā post decollati onē suā illud i ore habuit resonando ter ie sus/ iesus/ iesus. **C**um enī ad passionis sue locum venisset versus orientē manibz extē sis cū lachrymis orauit & gr̄as egit. **P**ost hoc valdedicens fratribz suis vtqz genu

in terram fixit: collū suū extendit. et sic ro/ me decollatus est. **E**t mox caput ei⁹ a cor/ poze saliens nomen iesu ter clara voce ito/ nuit. **E**rbicunqz caput eius exiliuit: mox fons erupit. **Q**uod et vsqz in hodiernum diem manifestū est. **S**ecunda est excellentia spiritalis il/ laminationis. **S**ingulari em̄ atqz excellenti quodā modo de diuis il/ luminar⁹ est qm̄. s. raptus est in tertiu celū & audiuit arcana verba q̄ non licz hominē loq. vt ip̄e dixit. ij. Cor. xij. vbi sunt tria p̄n cipalia dubia declaranda. **P**rimū est dubium visionis. **S**c̄dm est dubiū expositionis. **T**ertiu est dubiū separationis. **P**rimū est dubiū visiōis. **V**trum scz si illo rap̄u viderit diuinā essen tiā: **A**d q̄d respondendū est q̄ sic. **A**ug. em̄ determinat in lib. de videndo deū ad pau linā/ q̄ ipsa dei essentia a q̄busdam videri potuit in hac vita: sic a moyse et paulo qui raptus audiuit ineffabilia verba q̄ non li cet hoi loqui. **H**oc idem expresse dicit ip̄e Aug. xij. sup. Gen. ad lram. et habet in glo sa. ij. **C**or. xij. **E**t hoc etiam sonant ip̄aver bā apli sicut dicit Tho. ij. q. clxxij. arti. ij. **D**icit em̄ ap̄lus se audiuisse ineffabilia verba que non licet homini loq. **H**om̄i ac vident esse ea q̄ pertinet ad visionē beato rum q̄ excedit statum vie. s̄m illud **E**stae. lxiiij. **O**culus non vidit deus absqz te que preparasti diligentiū te. **I**ō conuentent̄r dī q̄ deum p̄ essentiam viderit. qz tñ illa vi sio solū fuit p̄ modū passionis cito trans/ untis: tō ex tali visionē nō fuit paul⁹ bea/ tus simplr sed solū s̄m quid. **E**t si ad quas qz fides non p̄t simul esse cū visionē diuine essentie. vt p̄xij. **C**or. xij. **S**ed paulus in illo statu habuit fidem. **I** non vidit diuinā essentia. **D**icendū q̄ Paulus in rap̄u non fuit beatus habitualit̄ s̄ solū habuit actū beator. **U**nd̄ p̄ns vt simul tūc in eo nō fu erit actus fidei. tñ in eo simul fuit habit⁹ fidei. **H**ec ex Thoma vbi s̄. **S**c̄dm est dubiū expositis/ onis qualiter scz exponendū sit q̄ paul⁹ di/ citur fuisse raptus vsqz ad tertiu celū. **R**e spondet Tho. vbi s̄. q̄ nomie reitij celi p̄

